

Autor	Mgr. Hana Marešová
Datum vytvoření	23.1. 2012
Datum ověření ve výuce	24. 1. 2012
Ročník	9.
Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Tématický okruh	Tvarosloví
Téma	Slovesa – gramatické kategorie sloves
Název výukového materiálu	Gramatické kategorie sloves – celkové opakování
Identifikátor	VY_32_INOVACE_20_SLOVESA_9_24.1.
Klíčová slova	Sloveso, gramatické kategorie sloves, slovesné tvary, infinitiv, osoba, číslo, způsob, čas, rod, vid
Anotace	Materiál je určen k procvičení a zopakování gramatických kategorií sloves. Může být využit jako pracovní list pro každého jednotlivého žáka a současně i jako předloha zobrazená na interaktivní tabuli. Tento materiál je určen pro samostatnou práci žáků (možno i ve dvojicích nebo ve skupině). Práce je časově rozvržena na celou vyučovací hodinu. Předpokládá se, že gramatické kategorie sloves byly v předchozích hodinách již procvičeny. Žáci pracují s výchozím textem podle zadaných úkolů (podobně jako při všestranném jazykovém rozboru). Poslední úkol (vymyslet konec příběhu) bude zadán jako domácí úkol (rychlejší žáci jej mohou rozpracovat již v hodině).

Gramatické kategorie sloves – celkové opakování

P_tlák p_tlačil v lesích u P_šel. V p_tli p_šně nesl chyceného slep_še. Najednou uslyšel podivné p_skání. Rychle klop_tal z lesa ven, nehleděl na to, že ho p_chá p_sek v děravých botách ani že se mu na čelo lep_ třp_tivé kapky potu.

Kdyby to byl hajný, pěkně bych si to odp_kal.

Úkoly:

1. Doplňte vynechaná písmena a odůvodněte jejich pravpis
2. Vyhledejte v textu **určité slovesné tvary** a podtrhněte je vlnovkou
3. Ke každému slovesnému tvaru uveďte správný **infinitiv** a nadepište jej nad příslušný slovesný tvar
4. První čtyři infinitivy **vypište** a převed'te je do náležitého tvaru podle zadání :

_____ - 1. os., č. množ., zp. oznam., čas bud. _____

_____ - 2. os., č. množ., zp. rozkaz. _____

_____ - 2. os., č. jed., zp. podmiň. přít. _____

_____ - 3os., č. jed., zp. oznam., čas přít. _____

5. Dosad'te do prvního sloupce tabulky **vhodné slovesné tvary** z textu tak, aby splňovaly předvyplněné **slovesné kategorie**, zbylé kategorie doplňte sami :

SLOVESNÝ TVAR	OSOBA	ČÍSLO	ZPŮSOB	ČAS	ROD	VID
	3.			minulý		
		množné		přítomný		
	1.		podmiň. přít.	-----		

6. Vypište ze **druhé věty posledního souvětí** sloveso :

Rozhodněte:

Toto sloveso **je** / **není** zvrátné.

Toto sloveso je tvořeno **jednoduchým** / **složeným** slovesným tvarem.

Toto sloveso je v podmiňovacím způsobu **přítomném** / **minulém**

Vyčasujte toto sloveso :

a) v podmiňovacím způsobu **přítomném**

Osoba	Jednotné číslo	Osoba	Množné číslo
1.		1.	
2.		2.	
3.		3.	

b) v podmiňovacím způsobu **minulém**

Osoba	Jednotné číslo	Osoba	Množné číslo
1.		1.	
2.		2.	
3.		3.	

7. Poslední souvětí přepište tak, aby obě slovesa byla v podmiňovacím způsobu minulém

8. Vypište slovesné tvary ze **druhé a třetí věty** :

_____ , _____

Rozhodněte, které z vypsanych sloves může vyjádřit **rozkaz** :

Doplňte do tabulky **všechny tvary rozkazovacího způsobu**, které lze utvořit od tohoto slovesa, zbylá políčka v tabulce proškrtněte

Osoba	Jednotné číslo	Osoba	Množné číslo
1.		1.	
2.		2.	
3.		3.	

9. Utvořte od infinitivů **uslyšet** a **klopýtat** tvary **budoucího času** (1. osoba, č. jed.) a **vysvětlete rozdíl** ve způsobu tvoření těchto tvarů

uslyšet _____

klopýtat _____

10. Vypište z textu sloveso **záporné** _____

- Uveďte vhodné synonymum k tomuto slovesu tak, aby význam věty byl zachován.

- Vymyslete a napište větu, ve které bude mít toto sloveso jiný význam než ve větě z textu.

[illegible]